



ZAKON MJESECA

Zakon mjeseca decembra 2025. godine

Sadržaj:

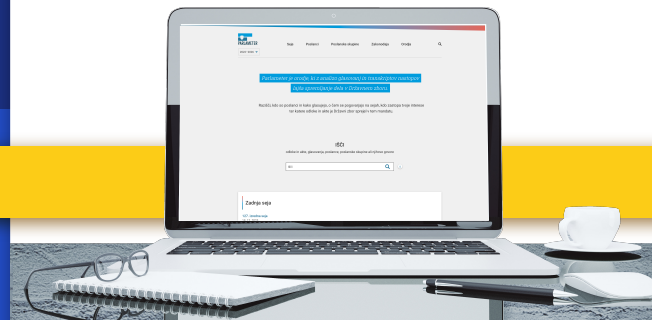
- 1.** Uvod: Šta je Parlametar?
- 2.** Zakon mjeseca: Kratak opis zakona i njegov značaj
- 3.** Ko je predložio zakon i politički kontekst predlaganja
- 4.** Analiza platforme Javna rasprava
- 5.** Trenutni status zakona
- 6.** Zaključak
- 7.** Metodologija

Uvod: Šta je Parlametar?

Parlametar je *online* alat koji omogućava uvid u rad Parlamentarne skupštine BiH putem otvorenih podataka i analitičkih funkcija.

Razvijena s ciljem povećanja transparentnosti, platforma nudi podatke o glasanju, prisutnosti, zakonodavnim inicijativama i drugim aktivnostima parlamentaraca/ki.

Parlametar je bosanskohercegovačka verzija aplikacije parlameter.si, koju su razvili Udruženje građanka i građanki “Zašto ne” i platforma Javna rasprava na temelju podataka objavljenih na zvaničnoj stranici Parlamentarne skupštine BiH (www.parlament.ba). Zbog tehničke obrade PDF dokumenata, moguće su nenamjerne greške u interpretaciji podataka, za koje partneri na projektu ne preuzimaju odgovornost.



Što se tiče praćenja zakonodavnih procesa, Parlametar, između ostalog, omogućava:

**praćenje sjednica i
dnevnih redova Parlamentarne
skupštine BiH**

**uvid u glasanja
o zakonima i
drugim aktima**

**pristup
transkriptima
sjednica**

**pretragu govora
sa sjednica
putem ključnih riječi**

**kontinuirano praćenje zakona
kroz sve faze zakonodavnog postupka**

U tom kontekstu, za ovaj infopack odabran je jedan od ključnih zakona za mjesec decembar 2025. godine – Zakon o državnoj imovini Bosne i Hercegovine. Izrađena je analiza njegovih najznačajnijih odredbi, kao i pregled zakonodavnog puta, trenutnog statusa i glasanja, koristeći mogućnosti koje nudi alat Parlametar.

Zakon mjeseca:

Kratak opis zakona i njegov značaj

Zakon o državnoj imovini BiH predstavlja ključni dokument za oblast ekonomije, a ima za cilj da:

- uredi pravo vlasništva i pravo korištenja nad dobrima u vlasništvu države,
- se izvrši upis državne imovine u zemljišne knjige kod nadležnih sudova u katastar nekretnina kod nadležnih organa uprave i upravnih organizacija u BiH i
- se uspostavi jedinstveni registar državne imovine koji će se voditi za cijelu BiH.

Ovim zakonom propisuje se obavezan upis državne imovine u zemljišne knjige i katastarske evidencije po službenoj dužnosti na ime titulara BiH.



Korištenje, raspolaganje i upravljanje državnom imovinom moći će se vršiti isključivo u skladu s ovim zakonom, dok će njeno otuđenje uvijek podrazumijevati saglasnost države BiH.

Ko je predložio zakon i politički kontekst predlaganja

Predlagači/ce:



Jasmin
Emrić



Šemsudin
Mehmedović



Aida
Baručija



Elvisa
Hodžić

Politički kontekst predlaganja:

Predlagači/ce ovog zakona navode da će se na cjelovit način urediti pitanje obuhvata državne imovine, pravo države da svojom imovinom raspolaže u skladu s ovim zakonom, kao i mogućnost da državnu imovinu stavi na korištenje, upravljanje i raspolaganje svim institucijama BiH te drugim nivoima vlasti u BiH u mjeri u kojoj im je takva imovina potrebna za vršenje vlasti u skladu s ustavom, zakonom, statutom i drugim propisima u BiH.

Šta kaže analiza s platforme Javna rasprava?

Javna Rasprava.ba

Broj glasova građana/ki na zakon: 7 glasova ZA, 2 PROTIV

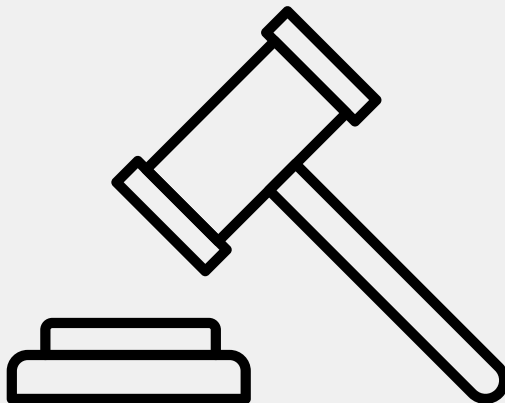
Link: <https://www.javnarasprava.ba/bih/Zakon/2351>

- Prijedlogom ovog zakona uspostavlja se Jedinostveni registar državne imovine, koji ima status javnog registra i vodi se za cijelu Bosnu i Hercegovinu. Podaci sadržani u registru smatrat će se tačnim, a izvodi iz registra imat će snagu javne isprave te će biti usklađeni sa zemljišnoknjižnim i katastarskim stanjem nekretnina na nivou BiH.
- Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na imovinu u vlasništvu države Bosne i Hercegovine koja se nalazi u inostranstvu.

Trenutni status zakona

Status: U proceduri

Faza: Na održanoj 34. redovnoj sjednici Predstavničkog doma PSBiH, ovaj dom nije usvojio negativno mišljenje Ustavnopravne komisije o Prijedlogu zakona o državnoj imovini. U skladu s Poslovnikom Doma, Ustavnopravna komisija zadužena je da izradi novo mišljenje o ovom Prijedlogu zakona.



Zaključak

Zašto je ovo korisno istraživačima/cama i novinarima/kama?

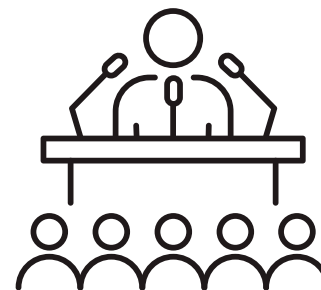
Praktičan nadzor i analiza: ovaj alat temeljito prikazuje predlagачe ovog zakona, zakon i priložene dokumente uz zakon, status zakona, glasanja na zakon zajedno sa statusom ko je glasao za ili protiv te ko je ostao suzdržan ili nije glasao.



Podaci se mogu slobodno koristiti, istraživači i mediji mogu lako preuzimati grafike i tablice, čime štede vrijeme na ručno pretraživanje i obradu podataka.



Fleksibilna pretraga po ključnim riječima omogućava identifikaciju zakona i zastupnika/ca koji ih predlažu, što pomaže u formiranju fokusiranih priča i analiza.

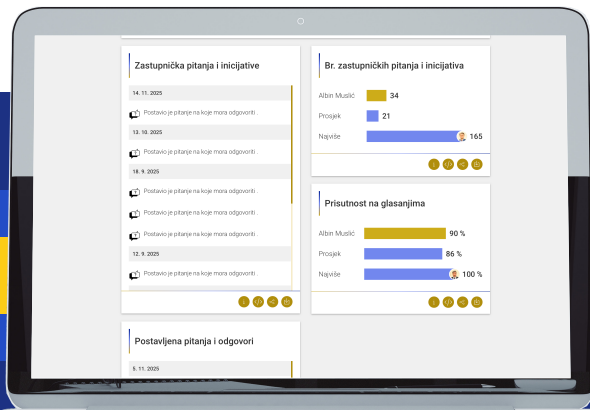


Pozivanje parlamentaraca/ki na odgovornost

Na osnovu dostupnih podataka, građani/ke, novinari/ke i civilni/e aktivisti/kinje mogu:

- postavljati pitanja o niskoj aktivnosti pojedinih zastupnika/ca,
- analizirati odstupanja u metodologiji glasanja: da li zastupnik/ca glasa uvijek u skladu s klubom i je li to rezultat stranačke discipline ili manjka samostalnosti,
- ukazati na učinak: npr. “zastupnik postavlja vrlo malo pitanja”, “jedva prisustvuje glasanju”, “inicijative ostaju samo na papiru”,
- zatražiti odgovornost od izabranih parlamentaraca/ki, tražeći jasan odgovor: zašto nije prisustvovao/la, zašto nije predložio/la zakon ili nije javno govorio/la o važnim temama.

Parlamenteur ist nicht nur eine Summe von Statistiken;
es ist ein mächtiges Werkzeug für Demokratisierung
Information. Es ermöglicht das Tracking der Aktivitäten
Gesetzgeber in Echtzeit, unterstützt
forschende Journalismus, zivilen Aufsicht und
informiertes Bürger. Mit klar definierter
Methodik und leichtem Zugänglichkeit
Material, Parlamenteur trägt zur Umwandlung
Daten in Verantwortung.



Metodologija:

Parlamestar je projekat nastao saradnjom Instituta Danes je nov Dan iz Slovenije i U.G. "Zašto ne", uz finansijsku podršku fondacije National Endowment for Democracy.



Alat Parlamestar funkcioniše kroz trodjelni sistem: parla-data, parla-lize i parla-metar. Prvo se prikupljaju neobrađeni podaci (PDF transkripti i glasanja), zatim se oni statistički obrađuju, a u finalnoj se fazi prikazuju korisniku/ci putem interaktivnih kartica s jasnom metodologijom dostupnoj na svakoj kartici stranice ba.parlamestar.si.

Svaka kartica jasno dokumentuje metodološki pristup: šta je mjereno, kako su izračunate vrijednosti, koji su kriteriji za uključivanje zastupnika/klubova i kako interpretirati podatke. Time se osiguravaju transparentnost i odgovornost analitičkog procesa.

U izradi ovog informativnog paketa korišteni su podaci alata Parlametar BiH, zajedno s njegovom metodološkom dokumentacijom dostupnom na infokarticama, a koja objašnjava kako se podaci prikupljaju i obrađuju. Također su korišteni izvori s platforme Javna rasprava, čiji je Parlametar dodatak, a koju razvija U.G. "Zašto ne" i koja prati zakonodavne procese u BiH, te sa zvanične web stranice Parlamentarne skupštine BiH, s koje se preuzimaju službeni podaci.

- Parlametar BiH – <https://ba.parlametar.si>
- Metodološka dokumentacija Parlametra (dostupna na svakoj infokartici)
- Javna rasprava – www.javনারasprava.ba
- Web stranica Parlamentarne skupštine BiH – <https://parlament.ba>

Za dodatne informacije, izjave ili medijsku saradnju možete se obratiti:

Udruženju građana i građanki "Zašto ne"

Gabriele Moreno Locatelli 21, 71 000 Sarajevo

Email: info@zastone.ba

Tel: +387 33 618 461

Web: www.zastone.ba

Javnoj raspravi

Email: info@javনারasprava.ba

Tel: +387 61 338 387

Web: www.javনারasprava.ba